

הליכה מעבר לתחום שבת למצות שופר בר"ה

הרב ד"ר אהרן אדלר

1. משנה מסכת ראש השנה פרק ד משנה ח

שופר של ראש השנה אין מעבירין עליו את התחום ואין מפקחין עליו את הגל לא עולין באילן ולא רוכבין על גבי בהמה ולא שטין על פני המים ואין חותכין אותו בין בדבר שהוא משום שבות ובין בדבר שהוא משום לא תעשה אבל אם רצה ליתן לתוכו מים או יין יתן אין מעכבין את התנוקות מלתקוע אבל מתעסקין עמהן עד שילמדו והמתעסק לא יצא והשומע מן המתעסק לא יצא:

2. ר' עובדיה מברטנורא מסכת ראש השנה פרק ד משנה ח

אין מעבירין עליו את התחום - לילך חוץ לתחום כדי להביא שופר, או לילך לשמוע התקיעות:

3. פירוש המשנה לרמב"ם מסכת ראש השנה פרק ד משנה ח

כבר נתבאר לך שיום טוב עשה ולא תעשה, לפי שזה שני' שבתון מצות עשה, ואמרו וכל מלאכה לא תעשו, לא תעשה, ושופר מצות עשה בלבד, וכלל הוא אצלנו לא אתי עשה ודחי את לא תעשה ועשה.

4. רמב"ם הלכות מלכים פרק ו הלכה יג

ארבעה דברים פטרו במחנה: אוכלים הדמאי, ופטורים מרחיצת ידים בתחלה, ומביאין עצים מכל מקום, ואפילו מצאן תלושים ויבשים אין מקפידין על כך במחנה, וכן פטורין מלערב עירובי חצירות במחנה אלא מטלטלין מאהל לאהל ומסוכה לסוכה והוא שיקיפו כל המחנה מחיצה גבוהה עשרה טפחים כדי שתהיה רשות יחיד כמו שנתבאר בהלכות שבת, ואין מחיצה פחותה מעשרה, וכשם שפטורין מכל אלו בהליכתן כך פטורין בחזרתן.

5. כסף משנה הלכות מלכים פרק ו הלכה יג

ועל מה ששינונו שפטורים מלערב אמרו דבי רבי ינאי לא לנו אלא עירובי חצירות אבל עירובי תחומין חייבין לפי שהם דבר תורה ואין כח ביד חכמים לפוטורן

6. עבודת הקודש בית נתיבות שער ה סימן א (הרשב"א)

(א) תחומי אלפיים אמה אינן תורה אלא מדברי סופרים, ויש מן הגאונים שהורו שתחום שלוש פרסאות שהם שנים עשר מיל אסורין דבר תורה ולוקין עליהן דבר תורה. וממחנה ישראל למדוה שנאמר אל יצא איש ממקומו כלומר ממקום מחנה ישראל, ומחנה ישראל גמירי ששלוש פרסאות היה.

(ב) ויש מי שהורה שכל התחומין אינן תורה אלא מדברי סופרים, ולפיכך מחנה פטורין אפילו מלערב עירובי תחומין ואפילו של שלוש פרסאות, ולזה דעתי נוטה.

7. הרב שלמה גורן זצ"ל, "תחום שבת במחנה", תחומין ב'

לכן מותר לחיילים במחנות האחראים על הביטחון השוטף וכל שכן חיילים הנמצאים במוצבים על הגבול, לצאת בשבת מחוץ לתחום לצורך מצוה כדי להתפלל בציבור או לשמוע קול שופר בר"ה וכיוצ"ב עד 121 ק"מ בערך המקבילים ל"ב מיל. ....אולם כדאי הוא הרמב"ם וסיעתו לחוש לדבריהם שלא ללכת גם במחנה יותר מ"ב מיל אפילו לצורך מצוה.

Shlomo Goren (Hebrew: שלמה גורן; February 3, 1917 – October 29, 1994), was an Orthodox Religious Zionist rabbi in Israel, a Talmudic scholar and foremost authority on Jewish law (Halakha). He founded and served as the first head of the Military Rabbinate of the Israel Defense Forces and subsequently as the third Ashkenazi Chief Rabbi of Israel from 1973 to 1983, after which he established a yeshiva in Jerusalem, which he headed until his death.

He served in the Israel Defense Forces during three wars, wrote several award-winning books on Jewish law,^[1] and was appointed Chief Rabbi of Tel Aviv in 1968.

Education As a young boy he was sent to Jerusalem to study at the [Etz Chaim yeshiva](#). Later he became the youngest student to enter the prestigious [Hebron yeshiva](#) in Jerusalem at age 12, where he was identified as a prodigy. His first book, dealing with [Temple sacrifices](#), was published when he was 17 years old.^[2] He received rabbinic ordination at age 17.^[2]

Goren studied philosophy, mathematics and classics at the [Hebrew University](#) from 1940 until 1944.^[2]

Military Career Goren's career was characterized by a commitment to the Religious Zionist values of his youth. He volunteered for the Haganah in 1936, and served as a chaplain for the Jerusalem area during the 1948 War of Independence, during which he tested for and qualified as an IDF paratrooper. Goren was a Chaplain of the Carmeli Brigade during the war. Immediately after the War of Independence, he engaged, often at great personal risk, in the collecting of the bodies and giving proper burial to soldiers whose remains had been left in the field. He strongly opposed the idea of separate religious and secular units and worked for the integration of all soldiers in united army units. He was the most prominent halakhist involved in rulings for religious soldiers regarding their army service. Goren was eventually promoted to the rank of Brigadier-General.

Following the [establishment of the State](#) of Israel, Goren was appointed [Chief Rabbi](#) of the [Military Rabbinate](#) of the [IDF](#) with the rank of [Major-General](#), a position he held until 1968. Rabbi Goren used the opportunity to help establish and organize the military chaplaincy's framework, streamlining processes to get soldiers accommodations for [kosher](#) food and prayer services. Goren personally wrote a new [prayerbook](#) to accommodate the different prayer styles used by various ethnic groups serving in the army.

Goren also served in the 1956 Suez Crisis and the 1967 Six-Day War, where he was promoted to a full General. Goren was on hand during the conquest of East Jerusalem on 7 June 1967, where he gave a prayer of thanksgiving broadcast live to the entire country. Shortly afterward Goren, blowing a shofar and carrying a Torah scroll, held the first Jewish prayer session at the Western Wall since 1948. The event was one of the defining moments of the war, and several photographs of Goren, surrounded by soldiers in prayer, have since become famous around the world and particularly in Israel. The most famous photograph shows Goren blowing the shofar against the background of the Western Wall.^[4]